

LITERATURA

Tiple presentació de llibres que ha editat l'Institut d'Estudis Penedesencs

La primera de les tres presentacions serà avui, a les 7 de la tarda, al Centre Cívic Ernest Lluch de Banyeres del Penedès, amb la presentació del llibre “El món de la viticultura, els vins, caves i aiguar-

dents al Penedès”, que anirà a càrrec de l'historiador i coordinador del llibre, Daniel Sancho. També avui, però al Centre d'Interpretació dels Monjos i a 2/4 de 8 del vespre, es presentarà el llibre “Natura

i Paisatge al Penedès”, a càrrec d'Albert Tubau, president de l'IEP i coordinador del llibre. Finalment la tercera presentació serà demà dissabte, al Centre Municipal de Cultura de la Bisbal del Penedès amb

CULTURA

LLIBRES

Pere Martí i Bertran

Més que la guerra civil amb ulls de nena

No coneixia res de Montserrat Ribas (Barcelona, 1929), tot i que havia publicat dues obres autobiogràfiques, però el títol i el subtítol de la tercera, em van cridar l'atenció i m'hi vaig endinsar. Es tractava d'un llibre de memòries d'infantesa (els records comencen quan té 6 anys i acaben amb 9, els tres anys de guerra civil) escrites des de la vellesa, amb vuitanta anys fets. Em va enganxar, tot i no ser una obra que puguem qualificar de literària, per diverses raons. En primer lloc, perquè era la visió i les vivències de la guerra des del punt de vista d'una família burgesa que l'any 1936 mateix va deixar el país per incorporar-se a l'Espanya insurrecta, després de passar una temporada per Europa. Era, doncs, una visió dels vencedors, almenys en teoria. He de reconèixer que des d'aquest punt de vista no n'havia llegit, de memòries, ja que sempre m'havien interessat més les del bàndol republicà. En segon lloc, per la sinceritat de l'autora, anunciada des de les primeres pàgines. Tant és així que, sovint, tens la sensació que l'àvia ha conservat la innocència de la nena. En poden ser exemples les refe-

rències a qualificar la seva exposició d'apolítica (p. 44 per ex.); o la insistència en la seva manca de memòria (escrivint unes memòries!), que la porta a reconèixer que molts dels records els exposa “sense ordre ni concert” (p. 169); o les vivències que la fan sentir “nacional”, però catalana (p. 122, per ex.): llegeixen “Flechas y Pelayos”; admira el general Moscardó; esperen amb il·lusió la caiguda de Barcelona per poder-hi tornar; etc. En tercer lloc, també fruit d'aquesta sinceritat, perquè deixa ben clar que la guerra per a ella va ser una aventura que la va treure de la monotonia de la vida diària a Barcelona: “com deia en les primeres línies, em va pesar més la joia que la tristesa.” (p. 203) En quart lloc per les anècdotes que explica (sobre l'educació, els primers contactes amb la mort, els jocs infantils o el cinema, els canvis lingüístics de moltes famílies...), un bon reflex de la vida diària d'aquells anys. I en cinquè lloc, perquè, com de passada, fa reflexions ben interessants: sobre el desencís d'alguns nacionals, com el del seu pare (p. 197) o d'ella mateixa, en adonar-se de la repressió brutal del català a la postguerra (p. 195-196 i 202); sobre la falsa pau que es va imposar a partir del 1939 (p. 193); etc. No és pas casualitat que les memòries acabin amb una frase que va llegir en un poblet de la Noguera: “A tots els caiguts d'una guerra que no havia d'haver estat mai”.

TÍTOL

Els altres exiliats. La guerra civil vista per una nena

AUTORA

Montserrat Ribas i Piera

EDITORIAL

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

LLOC I ANY D'EDICIÓ

Barcelona, 2016

PÀGINES

207